

MELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Fogyodévre — 6 c.
 Kélyben hátkor átvéve:
 Egész évre — 20 kor.
 Fogyodévre — 5 c.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Fogyodévre — 6 c.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 kedd utáni napok kivételével.

Eszerkesztőség és kiadónál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kizárta visszafizetés
 vagy megérkezése nem vállalja.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadónálban intézendők.

Magyar szék ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, április 22

Quo vadis?

(—a.) Egy hét múlva reánk virrad május elseje, melyet ezuttal nem valami tavaszi ünnepség miatt, nem is holmi szociális tüntetésekért vár oly érdeklődve a nagy közönség, hanem mert ez a poetikus dátum az ugynevezett ex-lex kezdetét jelenti. A még hátra levő néhány nap normális viszonyok közt is alig lenne elég arra, hogy a parlament mindkét házában törvényerőre emelkedjék az indemnyti; a mostani obstructiós világban pedig már az optimisták sem reménykedhetnek benne, hogy elkerülhető legyen az ex-lex.

Az ellenzék, illetőleg a függetlenségi párt úgy látszik el van szánva kitartani határozata mellett, — a kormány pedig nem képes leszerelni az obstructiót. Engedményeket nem nyújthat. Apponyiék követeléseinek egy részét programjába vette, azok megvalósítását megígérte, a másik részét majd a véderő-reviziónál fogja megfontolás tárgyává tenni. Ennél többre nem kapott felhatalmazást a koronától, — valamint arra sem kapott engedélyt, hogy a katonai javaslatokat levegye a napirendről. Az ex-lex tehát kikerülhetetlen.

Mit tesz ezzel szemben a kormány? Quo vadis? — ezt kérdezik hetek óta Széll Kálmántól. Bele megy-e az ex-lexbe, vagy lemond?

Széll Kálmán legutóbbi bécsi tartózkodása alatt bejelentette a királynak azt

az elhatározását, hogy ő kész szembe nézni az ex-lex állapottal, ha mellette marad a többség és jelentékeny kilépések nem gyöngítik meg annak erejét. E feltétel mellett megnyerte a korona hozzájárulását tervéhez.

Tegnap aztán elkezdődött a szabadelvű pártban a puhatolózás és puhítás munkája, minek eredménye az lett, hogy a párt csakugyan megmarad egységesen Széll Kálmán mellett, Apponyi nem mond le és kilépések se lesznek, legalább nem jelentékeny arányban. Apponyiék azonban kikötötték feltétel gyanánt, hogy a szabadelvű párt semmiféle Tisza-lex szerű nyilatkozatot nem tesz, az ex-lexre előzetes felhatalmazást nem nyújt.

Ezt árulja el a kormányhoz közel álló forrásoknak az az egybehangzó közleménye, mely előre jelzi a kormány és pártjának követendő álláspontját az ex-lexre nézve.

Ez az álláspont a következőkben van körvonalozva:

Amíg az ex-lex állapot tart, a kormány az országgyűlést nem fogja felosztatni, mert ha ezt tenné, maga is törvényt sértene, holott ő csakis a kisebbség törvényt sértése ellen védelmezi az alkotmányosságot. De erőszakos rendszabályokhoz sem fog a többség s a kormány az obstructió megtörése végett nyulni, el van tökéltve arra, hogy védelmi harcában csakis legitim fegyverekkel fog élni. Arra sem fog vállalkozni a kormány, hogy a rákényszerített ex-lex-ért a felelősséget akár pártjára hárítsa, akár pártjával megoszssa.

Ő akar egyes-egyedül felelős lenni nem a kényszerhelyzetért, amelybe sodortatik, hanem azért, hogy törvényes felhatalmazás nélkül csakugyan csupán a legszükségesebb mértékben él hatalmával. És a többség semmi módon nem köti le előre akaratát és szavazatát arra nézve, hogy a normális viszonyok helyreállításával meg fogja-e a kormánynak a felmentvényt adni. Semmiféle nyilatkozatot, mely kötelezné a többséget, semmiféle biztatást, mely kecsegtetné a kormányt, a szabadelvű párt nem fog semmi formában adni. Noha bizik a kormányban, de saját magának szabad kezet biztosít a majdan adandó abszolutorium tekintetében. Így kívánta annak idején Szilágyi Dezső. És így fog a többség s a kormány eljárni.

Ambár kétségtelenül ez az eljárás is sérti az alkotmányt, de el kell ismerni, hogy messze felette áll a Tisza-lex-féle expediensnek, mely a képviselőházat egyszerűen a Lloyd-klub helyiségeibe helyezte át.

Ez a konciliáns eljárás talán hozzá fog járulni az ex-lex idejének megrövidítéséhez, de még inkább az a körülmény, hogy az ex-lex alatt szünetelni fognak az állami beruházások s nem fogják megkapni a fizetésemelést a tisztviselők.

Ebben reménykedik legalább a kormány és pártja. Be fog-e válni? megvalósul-e reményük? — a függetlenségi párton válik meg, melynek kezében van jelenleg a válság kulcsa.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A modern rabló.

írta: V. F.

Az a fénylő szemű szörnyeteg, amelyet alig pillantottál meg a pusztai homokfelhőjében s a következő perczben már mellett-d száguld el; a 80 kilométeres sebességű automobil valóban nagysz-rű találmány. Humberné a megmondhatója, hogy mennyi hasznát lehet venni. Máris egész iparvilág támadt a terjesztésére és sportklubok a kultiválására. A mai nap típusa a bőrsüveges, eszkimó megjelenésű, félelmetes pápaszemű automobilista. Már irodalma is van a gépkocsinak: a párizsi novellisták nem is tekintik házasságtörésnek azt az esetet, amelyben szerepe ne volna az automobilnak.

Londonban most igen különös társulat alakult. Artatlan czégre sporting-club. Négy pom-

pásan száguldó automobilja van s mintegy tizenketten a tagjai. Ebből a tizenkettőből azonban csak hármat sikerült kinyomoznia az angol rendőrségnek, amely fölfedezte, hogy mi is voltaképpen az a sporting-club? Egy idő óta feltűnő sűrűn jelentették az angol rendőrségnek, hogy fényes nappal nyílt országuton haladó urasági fogatokat megállított egy-egy automobil s a prémjeik és pápaszemük alatt felismerhetetlen sportsmanok ezzel a romantikus üdvözlettel köszöntötték a kocsiban ülő urakat:

— Pénzt, vagy lövők!

Aztán az automobil tovább száguldott! pillanatok alatt még a nyomát sem látták az utána támadt porfelhőben.

Ime a modern utonálló, aki pompásan fel van szerelve minden hasznos eszközzel, amivel a tudomány ajándékozta meg őt. A fejlődő emberiséggel fejlődött ő is; el lehet mondani, hogy valóságos művésze lett az ő mesterségének.

Sherlock Holmes kalandos hősei szinte eltörpülnek azok mellett a banditák mellett, akikről most jelent meg egy érdekes tanulmány Londonban: The modern pirate című. Az utóbbi tíz esztendő bűnkrónikájának a tanulmánya ez a vaskos kötet, amelyet érdekes illusztrációk is tarkítanak: tolvaj műszerek, térképek egyes bankok pinczehelyiségeiről, alarczminták stb. reprodukciói. Ha elolvassuk ezt a tanulmányt, szájalom fog el a rendőrség iránt, amely hovatovább képtelen lesz küzdeni az éjszakai hőszeinek genialitása ellen.

Első helyen áll — fejlettség dolgában — természetesen a bankok ügye. A bankokat meg-rabolni régi kedvencz terve volt a Papakosztai czégtársainak. Azt a görögöt azonban messze tulszárnyalja a mai amerikai banktolvaj, aki villamossággal dolgozik. Valami ismeretlen láng-ész feltalálta a módját annak, hogy a kassza-furást egészen más irányban tökéletesítse. Még pedig olvasztás által. Egy könnyen kezelhető gépecske segítségével pillanatok alatt a legvas-

ÖZV. JÜNGLING JÓZSEFNÉ

állandó nagy raktára

varrógép, kerékpár, alkatrész- és felszerelésekben
 NAGYVÁRAD, Fő-utca (Bazár-épület).

Nagy választék acetylén lámpa, lég-tömítő és gummiköpenyben stb. Szakszerűen berendezett NAGY JAVÍTÓ MŰHELY. — Emalírozás, nickelezés és bármilyen javítások pontosan és jutányosan eszközöltnének.

Carbit napi árban!

A legjobb gyártmányu

Rössler és Jauernig Ausztria, Seldi- és Neumann-féle
kerékpárok

vannak állandóan dús raktáron.

Becses pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

207.

ÖZV. Jungling Józsefné.

A székelyföldi segítőakció.

Kézdivásárhelyről jelentik: **Darányi** Ignác földművelésügyi miniszter székelyföldi látogatása következtében a székelyföldi segítőakció örvendetes stádiumba kezd jutni.

Nyugati és magyarfajta szarvasmarhák, juhok, kecskék, szárayasállatok, vetőmagvak, burgonya stb. a folyamódó községek lakói részére történt nagyobb mérvű adományozása és baromfitelek létesítésén kívül Háromszék-, Csik-, Udvarhely és Marostordamegyékben a székely gazdasági egyesületek javaslataira sok községben mintalegelőket szakítottak s azokat jelentékeny állami segítséggel jókarba helyeztetik és megjavíttatják.

A kijelölt községek mintalegelőinek felülvizsgálása a megyékben a szakbizottságok által április hó 15-én vette kezdetét és most Háromszék megyében folyik. A gazdasági intézők közül **Hofer András** mezőhegyesi (Csikmegye), **Szabó Károly** alsószombatfalvi (Marostordamegye), **Marosi Pál** mezőhegyesi (Udvarhelymegye) és **Ruisz Antal** miniszteriumbeli gazdasági intéző vezetik a munkálatokat.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 22.

Elnök: **Apponyi** Albert gróf.

Az ülés megnyitása után az elnök több feliratot nyújt be a katonai javaslatok ellen. (Eljenzés a szélsőbalon).

Hegedüs Lóránt: Bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a *tisztviselők fizetésrendezéséről* és a tisztviselők övédek megszüntetéséről szóló törvényjavaslatról.

Elnök: Intézkedni fog a kinyomatás, szétosztás és napirendre tűzés iránt.

Teleky Sándor gróf jegyző: Felolvassa az interpellációs és indítvány könyveket. Eszerint két interpelláció van bejegyezve. Egyik báró **Kaas** Ivoré a községi választók névjegyzékének összeírása, másik **Gabányi** Miklósé a honvédek zenekaroktól elkobzott magyar kóták tárgyában.

Elnök: Az interpellációkra fél 2 órakor tér át a ház.

Kubik Béla: Ugy tudja, hogy Visontai is ma akarja megtenni elmaradt interpellációját. Mért nem olvasták fel.

Elnök: Visontai ugyan telefonon értesítette őt, hogy elhalasztja az interpellációját, de a bejelentés e formáját nem veheti figyelembe. Ha idő lesz rá, akkor Visontai is interpellálhat ma.

Az indemnitás.

Bakonyi Samu: A kormány feje részéről, a miniszterelnöktől semmiféle megnyugtató nyilatkozatot nem hall az ország azokról a bizonyos válságokról, melyet éppen a kormány-párton híresztelnek. Miért nem válaszol a miniszterelnök, miért hallgat?

Szell Kálmán: Ez újabb vád, ezt még nem hallottam.

Bakonyi Samu: Nem, mert még eddig nem volt időszere. De most már nagyon is időszertvé vált a kérdés, és a miniszterelnöknek kötelessége lenne nyilatkozni. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Az ellenzéknek mai magatartása teljesen jogosult. Az ellenzék felajánlotta loyálistan jobbát a kibontakozásra, de odaát nem reflektáltak rá. A miniszterelnök minduntalan Bécsbe futkos, ahonnan üres kezekkel tér haza. (Ugy van! a szélsőbalon.) A mai parlamenti rendszer valóságos ultima ratió. Az ellenzéknek a törvényességet kell most védelmezni és ha a tuloldal nem fognak jobbik véleményükre hallgatni, be fog következni a törvényen kívüli állapot. Amidőn a mai viszonyok között minduntalan újabb katonai követelésekkel lépnek elő, az nem más, mint az alkalmány veszedelme. (Ugy van! a szélsőbalon.) A veszedelem tehát meg van és van-e más eszköze arra az ellenzéknek, hogy e veszedelmet elhárítsa, mint a mit folytat?

Kossuth Ferencz: Nincs!

Beöthy Akos: Az ultima ratió!

Bakonyi Samu: Meggyőződése az, hogy a felhatalmazási törvényjavaslatot is azért nyújtották be, hogy ismét elővehessék a katonai javaslatokat. (Ugyvan! a szélsőbalon).

Beöthy Akos: Nem is a költségvetés tárgyalására.

Bakonyi Samu: Ilyen viszonyok között jogos az ellenzék általános ellenszegülése a be-terjesztett indemnitással szemben. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Az ellenzék teljes jogosultsággal hártja el magát a bekövetkezendő kártól a felelősséget. Természetesen a tuloldal az szeretné, hogy szavazzuk meg az indemnitást és mondjunk le a követeléseinkről.

Rákosi Viktor: A nemzeti követeléseinkről!

Bakonyi Samu: De csalódnak, mert az ellenzék nem fog lemondani soha e jogos követeléséről és hű marad programjához. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Meg van győződve arról, hogy mikor az ellenzék programjához híven megmarad követelményei mellett, akkor jogosan és igazságosan jár el és hatást kell gyakoroljon ezzel e dinasztára is. (Ugy van! a szélsőbalon.) Hiszen a nemzeti követeléseket tekintve, Deák Ferencz is ugyanazon nyomon haladt. A tények azonban mindig erősebbek voltak minden elméletnél.

Beöthy Akos: Kossuth is azt mondta, hogy az élet kineveti a logikát. (Zajos helyeslés).

Bakonyi Samu: Eppen ez vezet arra az ellenzéknek, hogy a többség elméletét tényekké akarja változtatni. Kossuth Ferencz multkor beszédében már kifejtette a kisebbség küzdelmének jogosságát, mert a többség valósággal zsarnoki álláspontra helyezkedik. Persze ez imputálás ellen kevesen tiltakoztak odaát. Jól van. Elősméri tiltakozásuk jogosságát, elősméri, hogy a többség a törvényhozás másik ága előtt éppen nem zsarnok. (Ugy van!)

Beöthy Akos: Szolgák!

Bakonyi Samu: . . . sőt éppen ennek el-entéte. (Zajos helyeslés a szélsőbalon).

Beöthy Akos: Udvaroncok!

Bakonyi Samu: Meg van győződve, hogy a többség a nemzeti követelések e küzdelmében nem meggyőződésből beszél (Ugy van! a szélsőbalon.) és csupán a honvédelmi miniszter az, aki görcsösen ragaszkodik és hirdeti, hogy meggyőződése szerint jár el.

Fejérváry Géza: Igenis.

Bakonyi Samu: A néppártnak állásfoglalása az indemnitásról nem egyéb, mint következetlenség. (Ugy van! a szélsőbalon.) A Kossuth-párt programja az önálló magyar hadsereg. (Zajos tetszés.) Es ettől el nem fog térni soha. (Zajos éljenzés, taps a szélsőbalon.) Kérdi a miniszterelnököt, hol van az az ereje, amelyet a kiegyezésnél hangoztatott? Nagy kiegyenlítő erejét mutassa meg most is azzal, hogy a korona és nemzet közti nagy ellentéteket simítsa el. Ha erre nem képes, mondjon le ama óhajáról, hogy majd a jövő nemzedék nagy államférfiúnak nevezze, mert e harcban, hol személyes kérdések nincsenek belekeverve, nem tűnik ki más, mint végtelen kicsinysége. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Rákosi Viktor: Mondjon le.

Bakonyi Samu: A kétléves katonai szolgálati időt örömmel tördözi, de tart attól, hogy ez alatt valami újabb követelés fog lappangani. Egy jó altisztikar létesítése a katonaságnál szintén elkerülhetlen dolog lenne. Az ellenzék mostani küzdelmében mindennek elnevezik, még nihilistának is. Hát csak nevezék a magyar nemzeti jogok kivívására irányuló küzdelmünket nihilizmusnak, azért mi haladni fogunk a magunk útján. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A tuloldal egyik sajtója legyilkolt és öngyilkos eszméket emlit és különböztet meg. Ennél ugyan rosszabb hasonlatot nem hozhattak fel. A leghatározottabban visszautasítja azt a gyanúsítást is, mintha pártja és a néppárt közt bármi titkos megállapodás jött volna létre (Helyeslés a néppárton és a szélsőbalon.) és mintha a függetlenségi párt mozgalmával a klerikális irányzatot és kormányra törekvését elősegítene.

tagabb pánczélszekerény falait is oly könnyű szerrel tudja megolvasztani, hogy az aczél által lágy lesz, akár a vaj; léket tűni rajta pedig valóságos gyermekjáték. Ezt a genialis találmányt használták is — de csak egy alkalommal, mert az a philadelphiai bank, amelynek pánczélszekerényén bemutatták, 200.000 dollárért megvásárolta a találmányt a betörőtől.

De nemcsak a géptechnika, hanem a vegyészeti vívmányokból is kivették részüket a modern zsványok, akik szintén beálltak feltalálónak. Két legnevezetesebb vegyi szerük a chioepis és egy indiai csodaszor, a tutul.

Hogy mi a chioepis, arról tavaly szerzett tudomást a londoni rendőrség. Tavaly májusban egy stockholmi kereskedő, akinek Londonban dolga akadt, megismerkedett néhány urral, a szokkal mulatni ment a Piccadilly valamelyik diszkrét éjszakai tanyájára. A stockholmi kereskedő csak arra emlékezett, hogy kocsin mentek ahhoz a palotaszertű mulatóhelyhez, ahol restaurant, kártyatermek és táncz helyiség is van. Este 11 órakor érkeztek, s az egyik ur azt ajánlotta, hogy mielőtt körülnéznének, estelizzenek a földszinten.

— Emlékszem — mondta a stockholmi kereskedő, hogy rákot hoztak; ettem is belőle . . . de aztán elaludtam. A Charing Cross kórházban ébredtem fel, teljes huszonnégy óra hosszat még a nevemre sem tudtam emlé-

kezni, elfeledtem mindent, még az angol nyelvet is, amelyet gyermekkorom óta beszélek. Mondták nekem az orvosok, hogy minden valóságukra nevetéssel feleltem. Csak a következő napon támadtak föl lassankint, fokozatosan az emlékeim; de egy teljes hétig tartott, amíg visszanyertem a memóriámat.

A rendőrség kutatott a dolog után. De hiába. A stockholmi kereskedőnek haza kellett utaznia, anélkül, hogy a nyomát is megtalálták volna annak a három gazembernek, akik elaltatták. Az eset azonban ismétlődött, s az ügyes londoni detektívek megtalálták végre a chioapist, de csak a szert magát; a zsványokat eddig nem is sejtik.

A másik szer, a tutul, egy indiai mérgekeverék s a biztosító társulatoknak szerzett károkat. Aféle lassan ölő mérge ez, amely látatlanul por alakban a levegővel szivódik be. Semmiféle fájdalmat nem okoz, hanem megbénítja a szervezet ellenálló képességét úgy, hogy a tutullal megmértelyezett ember néhány hónap leforgása alatt sorvadáshoz hasonló tünetek között elpusztul.

Egy manchesteri életbiztosító társaságnál jöttek rá erre a csalásra, amikor rövid időn belül feltűnő sokan, a legerőteljesebb kliensek haltak meg a vállalat kárára. Kutatni kezdtek a dolog után, mert névtelen levél is jelentette, hogy valami tutul nevű mérgegel ölték meg

azokat az embereket; le is tartóztatták a gyanús rokonokat, de nem lehetett rájuk bizonyítani semmit.

Baltimoreban a mult esztendőben szintén sok gondolkozni valót adott a rendőrségnek egy eset, amely éppen olyan különös volt, mint a milyen titokzatos. Egy Henry Scolard nevű tekintélyes kereskedőt telefonhoz szólították egy délelőtt az irodájában:

— Halló, mr Scolard! Ön az? — kérdezte az ismeretlen hang.

— En vagyok.

— Személyesen?

— Igen.

Ebben a pillanatban a szobában levő ségédék meglepetten ugrottak föl: fönöktük egyetlen mukkanás nélkül lezuhant a földre. Eleinte azt hitték, gutatűtés érte. De az orvos, akit hírtelen oda hívtak, a halott fején, a fülén át fekete pontot fedezett föl: a gyilkos villamos sugár nyomát. Hogy ki beszélt akkor a kereskedővel telefonon és miként érthette a villamos szikra a derült, száraz időben, — sosem tudódott ki.

Valamennyi kollégája közül azonban legmesszebb ment az a Harry Wright nevű gentleman, akit 1901. december végén sikerült kézre kerítenie a norfolki (virginiai) hadikiötő közelében a Marblehead nevű amerikai hadihajónak.

Véssz József: Van még egy függetlenségi párt is.

Molnár Jenő: Az sem paktál.

Bakonyi Samu: Nagyon csalódní fognak azok a bizonyos körök, akiknek ideáljuk a gesamtmonarchia, mert a mi harcunk, a mi küzdelmünk erősebb, mert a mi törekvésünk: önálló független Magyarország létesítése. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Hosszan foglalkozik a pécsi hadapródok helyzetével, a kicsapatással, s helyteleníti a katonai nevelés szellemét. Az osztrák katonai hatalom úgy bánik velünk, mint legyőzöttekkel, pedig a győző sem szokta himnuszt ráerőszakolni a legyőzöttekre.

A népnek óhaját teljesíteni kell. A trónt nem alázza ez meg, de igenis fölemeli, s ez fejez majd a nagyhatalmasságok közé emelni. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A kormány által folytatott mai politikának ha ellenállanak, azt csak a nemzet érdekében teszik. Nemzeti politika a dinastiával, dinasztikus politika a nemzettel: ezt kívánjuk. Új terheket raknak ránk, új Manlicher fegyvert terveznek. Ennek a megterhelő politikának útjába állva nemzeti kötelességet teljesítünk. Aki engedelményeket tesz, új sérelemnek ad utat. Mi csak a jogfolytonosság alapján támasztunk követeléseket. Részletesen foglalkozik a 61-iki határozati párt álláspontjával. A mi álláspontunk a törvényes álláspont és éppen ezért nem fogadja el a javaslatot. (Zajos tetszésjelzés, taps. A szónokot számosan üdvözlölik.)

Öt percz szünet.

† Néveri Névery Aurél.

Három hónap alatt harmadik halottja van Szent László egyházmegyéje papságának. **Sperk József** és **Zajnai János** után **Néveri Névery Aurél** következett, a mező-telegdi plébános, ki f. hó 21-én este 1/9-kor hosszas szenvedés után tüdővészben elhunyt.

Előkelő nemesi családból származott. 1853. febr. 9-án született Nyitra vármegyében, hol atyja alispán volt. Iskoláit Nyitrán végezte, még a theológiát is mint a nyitrai egyházmegye növendéke.

Atyját baráti viszony fűzte b. e. **Lipovniczky** püspökhöz, ki mint végzett theologust felvette őt a váradi egyházmegyébe, hol 1877 aug. 16-án pappá szenteltetett.

Sokáig káplánkodott az egyházmegyének egyik legnagyobb hitközségében **Csabán**, hol

Ez a gentleman arra a gondolatra jött, hogy föltámasztja a tengeri kalózok korát. Bizonyára jövedelmző is a mesterség, különösen olyan eszközökkel, ahogyan azt Wright rendezte be. A Jules Verne ideája adta meg az amerikainak a tervet: a tenger alatt járó hajóval megtámadni a kereskedelmi gőzöket és elrabolni az értékes kincseket, amik ilyen hajókon találhatóak. Néhány társával szövetkezve sikerült is annyi tőkét kovácsolni a vállalat-hoz, amiből ilyen hajót építhetne. Nagyszerű tervét azonban meghírsította a technika tökéletlensége. Hajója ment ugyan a tenger alatt, de támadó eszköznek gyenge volt. Wright egyik kompanistája, féltve a befektetett tőkét, jobbnak vélte aludni bocsátkozni az amerikai haditengerészettel, amely a hűtlen kompanista segítségével könnyen zsákmányul is ejtette a Thunder nevű tenger alatt járó hajót.

Erdekes, hogy épen most készül megalakulni a dollárok hazájában egy vállalat a tenger alatt járó hajóknak kereskedelmi célokra való fölhasználására. Ez a vállalat vette most meg a primitív Thunder-t, hogy átalakítsa használhatóvá.

egyaránt megkedvelte őt a nép és az intelligencia.

1885-ben **Mező-Telegdre** került plébánosnak. Szegény kis hitközség biz az, hol mindent elhanyagolt állapotban talált. Személynyét a templom és iskola képezte. Kegyura nincs a hitközségnek, a nép szegény napszamos és gyármunkás, nehezen ment a dolog; évek küzdelmébe került, de végre is rendbehozta az iskolát, felszerelte azt minden szükségessé, Biharvármegyének egyik legjobb iskolája lett, mely az állami iskolával is kiállta a versenyt; az Ur háza pedig kicsiny ugyan, de csinos és tiszta volt mindig. Ez a legszebb kritikája majdnem két évtizedes lelkipásztori működésének.

Rendszerető, kötelességtudó ember volt. Másfél év óta súlyos betegség gyötörte, tüdejét támadta meg a kór, de el nem hagyta helyét, el nem mulasztotta kötelességét, míg a betegség ágyba nem döntötte.

Betegségében nagy vigasztalást nyújtott neki, hogy a múlt ősszel meglátogatta őt **Vinkler József** v. püspök, káptalani helynök — kinek egyik közeli káptalani uradalmon arra volt dolga — és biztosította őt nagyrabecsülése felől.

Betegsége a télen egyre súlyosbodott, márcziusban már ágyba döntötte a baj, mely tegnap este kioltotta munkás életét.

Hívei gondos lelkipásztort, az egyházmegye buzgó lelkű, tiszta életű papot veszített benne, kinek munkásságától még sokat várhatott volna.

Kik az igazságban nevelik a népeket — fényleni fognak, miként a csillagok.

Temetése ma délután 1/4 4 órakor lesz **Mező-Telegden**, hova paptársai közül többen elutaznak a gyászszertartásra, melyet **Palotay László** praelátus, apát kanonok fog végezni.

A kerületi papság által kiadott gyászjelentés a következő:

Az élesdi alesperesi kerület papsága szomorodott szívvel tudatja, hogy szeretett testvére **Főtisztelendő Névery Aurél** mező-telegdi plébános élete 51-ik, miséspapságának 26-ik évében, folyó hó 21-én, este 1/9 órakor az Urban csendesén elhunyt. A boldoult földi maradványai folyó hó 23-án, d. u. fél 4 órakor fognak **Mező-Telegden** eltemettetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 24-én, d. e. 10 órakor fog a mező-telegdi plébaniatemplomban az Egek Urának bemutatni. **Mező-Telegd**, 1903 ápril 22-én. Aki utolsó szava volt, Jézus legyen örök jutalmal R. I. P.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitra minden vasár- és ünnepnep d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Ápril 26. Gyorsíró verseny a keresk. kamara helyiségében d. u. 8 órakor.

Május 8. Gőzgépközlekedők és kazánfűtők vizsgálata az Adria malomban d. e. 9 órakor.

* **A villamos világítás kiépítése.** Hetek óta szállítják Nagyváradra a hosszú, fekete faoszlopokat a nagyvárad villamos világításhoz. Az árboczok nemsokára Nagyvárad utcáin fognak éktelenkedni. A Réten már megkezdtek az oszlopok felállítását s gyorsan a többi utcákon is elkészülnek a munkával, amely után a szigetelőket és sodronyokat rakják fel.

* **A jogászfisúság Rákóczy-ünnepélye.** A legönzettelenebb magyar, nemes II. Rákóczy Ferencz fejedelem emlékezetének hódol a nagyvárad jogász-ifjuság jövő hó 10-én, a mikor a fejedelem szobra javára a főgimnázium dísztermében nagyszabásu matinét rendez. A rendezőség élén **Szolcsányi Béla** ifj. elnök buzgólkodik a siker érdekében s igyekszik olyan műsört összeállítani, a mely méltó legyen a nagy fejedelem dicső emlékezetéhez és vonzerőt gyakoroljon a közönségre. Az ünnepi beszédet **Alliquander Ödön** joghallgató mondja. Egy kiváló programmpont már bizonyos, sikerült a rendezőségnek közreműködésre megnyernie a nagyvárad előkelő leányvilág egyik bájos fiatal tagját: **Czivipp Jolánkát**, a kinek fellépése elé mindenfelé nagy érdeklődéssel tekintenek. — A részletes műsört a napokban fogjuk közölni.

* **Uj királyi tanácsosok.** Ő felsége **przewai Telmajer Károly** kassai felső ipariskolai igazgatónak és **Kolbenheyer Gyula** budapesti felső építő ipariskolai igazgatónak a hazai iparos szakoktatás terén kifejtett hasznos munkásságuk elismeréséül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

* **Az automobil közlekedés Nagyváradon.** Körülbelül egy év óta húzódik az automobil omnibusz közlekedés engedélyezésének az ügy Nagyváradon. **Hetényi József** arra kért engedélyt, hogy Nagyváradon automobil közlekedést létesíthessen s azonkívül a közeli két fürdőbe járathasson automobil omnibuszokat. A városi tanács előzőleg olyan álláspontot foglalt el, hogy tekintettel a tervbevett villamos vasútra, azon utvonalon nem közlekedhet az automobil, a melyeken a villamos kocsi jár. **Hetényi József** most újból folyamodott, hogy a leendő villamos vasút vonalait nem érintve, a többi utcákra és a fürdőkbe adják meg az engedélyt és pedig 10 évi kizárólagos joggal, vagy 5 évi kizárólagos joggal és 1 évi adómentességgel. Már a villamos vasút építése alatt is elkérül az automobil a Fő-utcát s Sztaroveszky-utcán tartaná fenn a közlekedést. A tanácsban tegnap tárgyalták a kérelmet. Abban megegyeztek, hogy a fürdőkbe igen óhajtandó volna az automobil közlekedés; ha azonban a villamos vasút nem létesülne, Nagyvárad belterületén is szükségessé válnék ez az új közlekedési eszköz. Felmerült az a nézet is, hogy tulajdonképen az egész kérdés egyszerű iparügy s ha az illető iparengedélyt vált, közlekedhet a városban és a két fürdőhöz. Erdemleges határozatot azonban a tanács nem hozott, hanem a területhasználatért fizetendő díjra vonatkozó javaslatlétel végett kiadta a főszámvevőnek. Így az egész dolog el lett temetve, mert már előzetesen jelezve lett, hogy a főszámvevőtől nem kerül egyhamar elő az ügy. Ahhoz nem akarunk szólni ezuttal, hogy a város belterületén engedélyezi-e a tanács az automobil közlekedést, de azt határozottan jogtalanságnak tartjuk, hogy a fürdőkbe való közlekedést megakadályozza teljesen illetéktelenül a városi tanács, mert ez a közönség érdeke ellen van.

* **Uj anyakönyvvezető-helyettes.** A helyügyminiszter **Konrad Gulat** a nagyvárad állami anyakönyvi hivatalhoz anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki, — egyben pedig **Kiss Lászlót** felmentette e hivatalától.

* **Megszűnt a járvány.** A kanyaró járvány miatt bezárt elemi iskolákban már napok óta zavartalanul történik az oktatás. A járványos betegségek az utóbbi héten már csak alig néhány esetben fordultak elő s a járványkórház is rövid idő alatt kiürült. **Dr. Baróthy Akos** t. főorvos a napokban előterjesztést tesz a polgármesternek, mint a járványbizottság elnöké-

nek a kanyarójárvány, valamint a többi fertőző betegségek megszüntetéséről. Ez alapon a járványbizottság feloszlik, illetve mint egyszerű közegészségügyi bizottság működik tovább. Amint az idő tavaszodik, az óvodákat is megnyitják.

* **Kinevezés.** Biharvármegye főispánja **Lőrinczy Rezső** főszolgabírói irnokot rendszeres megyei irnokká nevezte ki.

* **Elektrotechnikai tanfolyam Nagyváradon.** A nagyváradai szakiparosok részére a kereskedelmi miniszter által engedélyezett elektrotechnikai tanfolyamot naponként szépszámu hallgatóság előtt tartja **Mezey Bertalan** tanár. A gyakorlati ismeretek elsajátításához szükséges villamos áramot a városi villamtelep szolgáltatja. Mivel arra nézve előzetesen nem intézkedett a város törvényhatósága, hogy az áramot a város ingyen szolgáltatja, dr. **Sarkadi Lajos** keresk. és iparkamarai titkár járt közben az iránt, hogy a villamvezetékét elkészítések és az áram a tanfolyam rendelkezésére álljon. **Köszeghy József** főmérnök intézkedett, hogy a tanfolyam részére szükséges áramot a színházi világítástól teljesen elkülönítve állítsák elő. Ez által bizony igen drága lesz az a 8—10 kilowatt villamos áram, amit a tanfolyam naponta elfogyaszt. Remélhető azonban, hogy a város meghozza ezt az áldozatot az iparosainak.

* **Kötelező védhímlőtás.** Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától a kötelező védhímlőtások tárgyában a következő hirdetményt vettük: Az 1887. évi XXII. t.-cz. értelmében és ugyanazon törvényben előírt pénzbüntetés terhe mellett felhívta a Nagyvárad város területén lakó szülők, gyá ok, iskolai előjáróságok, ipari munkaadók, cseléd-tartó gazdák s általában mindazok, kik kiskorú gyermekek gondozói, hogy a gondozásukban levő minden gyermek beoltásáról gondoskodjanak; minthogy minden gyermek élete első évében első ízben, a 12 életévét betöltött, de valóságos hímlőt ki nem állott gyermekek pedig másodízben újra oltandók. Az oltások ez évi május hó 3-ik napján kezdődve, minden következő vasárnapon, reggeli 9 órától 11 óráig eszközöltetnek a tűzoltó lakatya nagytérben, ahol is a beoltandó vagy újra oltandó gyermekek megjelenéséről fentvezettek gondoskodni szigorú kötelességüknek ismerjék. Nagyvárad, 1903. évi április hó 16-án. **Gerő Armin** főkapitány.

* **Lengyelzsídó trupp kellene.** Klein Zsigmond nagyváradai kávé és cukrász minden áron szeretné Nagyváradon a lengyelzsídó kultúrát s egy galicziai trupp jodlirozásával akarja mulattatni vendégeit. Engedélyt kért a rendőrségtől, hogy kávéházában egy **lengyelzsídó dallársulat** előadásokat tarthasson. **Gerő Armin** főkapitány azonban más nézetet van s nem bírja belátni egy ilyen truppenak a kultúrát és még más egyebet is terjesztő nagy fontosságát és a kérelmet nem teljesítette. Klein Zsigmond ez ellen felebbezéssel élt. Hiszszük azonban, hogy a tanács csak helyeselni fogja a főkapitány intézkedését.

* **Dráma a vonaton.** Megrendítő családi dráma játszódott le tegnapelőtt este a Szerencs—debreczeni vonatszakaszon. **Zsurka József** debreczeni lakos még az őszszel Szerencsre ment dolgozni, ahová magával vitte a fiatal feleségét is. Az asszony nem volt valami jámbor természetű s emiatt csakhamar sok jóbarátja akadt **Zsurkának**, akik gyakori vendégek lettek a háznál, de leginkább olyankor, amikor a férj nem volt otthon. **Lanczer József** czukorgyári munkás volt a leggyakoribb látogató, aki annyira otthonosan érezte magát, hogy egy alkalommal magát **Zsurkát** dobta ki a házból. Az asszony magaviselete miatt botrány keletkezett és **Zsurkának** el kellett menni Szerencsre. Tegnapelőtt este indultak utra. A házastársak nyugodtan ültek egymás

mellett a vasuti kocsiban, csak amikor **Nyiregyházát** elhagyták, kelt fel az asszony és kiment a fülkéből. A férjnek felűnt az asszony hosszas távol maradása, kiment a fülkéből, hogy utánna nézzen az asszonynak. Nem-okára nagy sikoltozás és jajveszékélés hallatszott a vonaton. Az utasok kirohantak a kocsi elejére, ahol **Zsurkát** kezében egy nagy véres bicskával, mellette pedig elterülve egy fiatal embert találtak összeszurkálva. A vonatot csakhamar megállították s ekkor még borzalmasabb esetnek voltak szemtanúi. Az asszonyt ugyanis a férje meglepte a vonaton, aki ott adott találkát **Lanczer Józsefnek**, a volt szeretőjének. A férj, amint együtt találta őket, **Lanczert** leszurta. Az asszony eközben menekülni akart. Felrántotta a kocsi ajtaját, hogy átmenjen egy másik fülkébe. A férj azonban a nyitott ajtón a robogó vonatról lelökte az asszonyt, akinek a lábai a kerekek alá kerültek s azt elvágta. **Lanczer** még utközben meghalt, **Zsurkát** pedig a téglási állomáson átadták a csendőrségnek.

* **Bujtogató munkás.** A Szent Anna-utcán serényen folyik a villamos vezeték-oszlop gödreinek az ásása. Az evvel foglalkozó napszamosokat tegnap délelőt egy **Vékony István** nevű munkás, ki alaposan részeg volt, erővel a munka abbanhagyására bujtogatta. Utoljára már oly türelmetlenné vált a tökrészeg, izgága ember magaviselete, hogy a főmérnök egyenes kivánságára a rendőrség vette pártfogása alá a munkásokat háborgató embert és lezárta, hogy aludja ki mámorát.

* **Magyar felirat egy római katakombában.** **Récsey Viktor** dr., a pannonhalmi főmónostor könyvtárosa, a kiváló régiségtudós tartott felolvasást tegnap a Szent István-társulat irodalmi és tudományos osztályában e czímen: **»Régi magyar vitézek följegyzései egy római katakombában.«** A századokon végigjarva, föl-sorolja azokat a kiváló magyar férfiakat, kik Rómában jártak, vagy működtek. Ezután elő-adja, hogy a **szent Domitilla katakombájában** magyar tárgyú följegyzéseket talált. — Ezek szerint a magyar vitézek, kiknek nevei föl vannak jegyezve, ott hálát adtak Istennek 1716. és 1717-ben Magyarországnak a töröktől való megszabadulásáért, ami **Savoyai Jenő** győzelmei által történt, egyuttal pedig **XI. Ince** pápa pénzbeli segítségével. Lelkes megnyilatkozása ez magyar zarándokoknak az örök városban.

* **Ipartestületi gyűlés.** Az ipartestület előjárósága folyó hó 23-án, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a havi rendes ülését, melyen az ipartestület kötelékébe tartozó iparos polgárok, mint hallgatók részt vehetnek. Nagyvárad, 1903. április 23-án. **Bertsey György**, ipartestületi elnök.

* **Bekisért cigánykaraván.** Tegnap délelőtt sok nézője akadt egy meglehetősen számu cigánykaravánnak, mely nagy rendőri fedezetel vonult be a rendőrségre. A Szálka-pusztáról kísérték be a rendőrök egy öt férfi, négy nő és körülbelül husz gyermekből álló, többnyire **Varga és Lakatos** családhoz tartozó ismeretközveszélyes csavargó cigányhadat. A cigányok mint notórius tolvajok erősen veszélyeztették a környék közbiztonságát. Érdekes, hogy a cigányoknak egész felszerelésük két rossz szekér, **ló nélkül.** A kóborló cigányokat részint nyolcz, részint pedig tizenöt napi ellátásra a tolonczházba kvártélyozta el a rendőrség. Addig is legalább urasan fognak élni, élvezve a város vendégszeretétét.

* **A csillagvárosi óvónő kinevezése.** A csillagvárosi városilag engedélyezett óvoda **Réz né Eizele** Etelka áthelyezése folytán megürsedett. **Sipos Orsán** kir. taufelügyelő az óvoda vezetésére **Pásztorné Feinsilber Irén** okleveles tanítónő és óvónőnek adta meg az engedélyt.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be **Mauthner Ödön** csász. és kir. udvari magkeres-

kedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 20 éve szállítja **Mauthner** Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* **Mindenkinek** saját érdekében ajánljuk, hogy tekintsen szét az ujonnan megnagyobbított Amerikai áruházban, Fő-utca (Bazár-épület.) a hol most remek nagy rőfös raktár lett berendezve s annak kirakatai figyelmet érdemel.

* Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét **Mezey Dezső** műlakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

EGYESÜLETEK.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter leiratban értesítette az alispáni hivatalt, hogy a **biharudvari** második függetlenségi olvasó kör alapszabályait jóváhagyta.

Igazságszolgáltatás.

Szenzációs sajtópör.

Pécs, ápril 22. (Saját tud. táv.) Rendkívüli érdeklődés mellett ma kezdődött meg annak a sajtópörnek a tárgyalása, a melyet dr. **Kuscher Nándor**, a fumei tulzó autonóm-párt vezére indított a Magyar Tengerpart szerkesztői: **Hegyi Jenő** és **Barabás Albert** ellen. A pécsi törvényszék az igazságügyminiszter delegálta az ügy elbírálására, tekintettel arra, hogy **Kuscher**, a ki jelenleg gyakorló ügyvéd, megelőzőleg mint bíró és ügyész működött a fumei törvényszéknél.

A Magyar Tengerpart négy év óta számtalan cikkben megtámadta **Kuschert**, a ki tudvalevőleg a magyarság legelkeseredettebb ellenségének bizonyult és a ki egykori pártvezetőt, **Maylander Mihály** drt is árulónak nevezte, mert a képviselőválasztásnál a magyarok jelöltje mellett foglalt állást.

A tárgyalásra a fumei társadalom számos előkelő tagja jelent meg, tanubizonyoságot teendő arról, hogy a vádlottak a közhangulatnak voltak tolmácsolói és a magyarság, valamint a város békéjének érdekében támadták **Kuschert**.

A pécsi törvényszék ítéletét nemcsak a fumei magyarság, hanem Pécs közönsége is feszült figyelemmel várja, mert első eset, hogy egy nemzetiségi izgató nem mint vádlott, hanem mint panaszos áll a bíróság előtt. Jellemző a panaszosra nézve, ámbár husz évnél tovább volt a magyar bíróság tagja, egyetlen szót sem tud magyarul s a bíróság kénytelen volt lehozatni a budapesti törvényszék olasz tolmácsát.

A **Munkácsy Mihály-utcai** bírósági épület tárgyalótérme nagy közönséggel telt meg. A fő-tárgyalást **Simon József** dr. törvényszéki bíró, tanácselnök vezette. Szavazóbírák voltak: **Konér János** és **Porgés Miksa** dr. törvényszéki bírák. A vádlottakat **Toldy László** dr. pécsi ügyvéd védte.

Az elnök kihallgatta a vádlottakat, akik az összes cikkekért, melyekért **Kuscher Nándor** dr. ellenük vádat emelt, elvállalták a felelősséget. A **Kuschert** hevesen támadó cikkek megírásának okául a fumei magyarság érd két mondják. Annál a kérdésnél, hogy elvállalja-e az ügyész a vád képviselését, **Gyenes József** dr. alügyész kijelenti, hogy egyelőre nem vállalja el a vád képviselését, mert amennyiben az inkriminált közlemények indokoltak, a mit a tanuk lesznek hivatva igazolni, a magyar hírlap-írók cikkek megírásával a magyar államérmének tették nagy szolgálatot és mint közvádoló csakis fölmentésüket kérhetné. A bíróság termének karzatát zsufozásig megtöltő jogászok erre lelke en megéljenezte az ügyészt, mire az elnök megintette a karzatot. **Zöld Sándor** dr., **Kuscher Nándor** képviselője, állást foglalt az ügyész kijelentése ellen. A tárgyalás folyik.

Biharmegyei utonállók.

— Esküdtársi tárgyalás. —

Második nap.

Részletesen ismertettük tegnap azt a monstre-rablási bűnpört, amelyet tegnapelőtt kezdett tárgyalni a nagyvárad esküdtársaság. Ma folytatták a többi rablási esetek tárgyalását.

A tárgyalást a harmadik rablási esettel kezdék meg. A királyi ügyészség vádat emelt Zigre Tógyer és Mangra Simon ellen, mint a btk. 70. §-a szerinti tettestársak ellen a btk. 34. §-ába ütköző rablás bűntette címén a miatt, hogy 1902. december 15-én estefelé a társadói határban az uton Petra Flóra birtokából együtt és közösen 53 kor. 30 fill. készpénzt abban nyilvánult fenyegetéssel és erőszakkal tulajdonítottak el jogtalanul, hogy Zigre Tógyer rá kést fogott s azután Mangra Simonnal együtt a földre leteperték.

Mindakét vádlott beismerte a bűnösségét és részletesen elmondotta, hogyan fosztották ki Potre Flórát.

Délután pedig az alpári erdőben elkövetett rablás tetteseit hallgatta ki a bíróság. Ma a bizonyítási eljárást valószínűen befejezik.

MŰVESZET.**A zeneiskola hangversenye.**

A nagyvárad zenekedvelők egyesülete által létesített és fenntartott nyilvános zeneiskola XIII-ik, a jelentanévben második hangversenyét f. hó 26-án, vasárnap d. u. 4 órakor az egyesület helyiségében (Nagypiac-tér, közs. polg. iskola épület, II. emelet, 31-ik ajtó) rendezi, melyre a t. szülőket és érdeklődőket ez uton hívja meg az iskola igazgatósága.

A hangverseny részletes műsora a következő:

1. Jungmann Albert »Honvagy« zongorán előadja *Szankovics* Irénke.
2. Hermann Venczel: »Korontai kedély.« Zongorakiséret mellett hegedűn előadja *Csalah* Gusztáv.
3. »Magyar dalok.« Czimbalmón előadja *Nagy* Kornélka.
4. Diabelli: »Polacca« Zongorán négy kézre előadják *Glodeák* Gizella és *Kakas* Irma.
5. Rieding oszkár: »Kék szemednek ragyogása.« Hegedűn előadja *Bócz* Aurél, zongorán kíséri *Rafael* Irma.
6. Clementi: 2. és 3. tétel Sonatineból. Vonós négyesre alkalmazta *Mazalik* József. Előadják: I. hegedűn: *László* József, II. hegedűn: *Weimann* Izsó, mély hegedűn: *Mazalik* Nándor, gordonkán: *Réz* László.
7. Beethoven: »Romance.« Zongorán előadja *Kuttner* Frida.
8. Allaga Géza variált: »Velencei karneval.« Czimbalmón előadja *Bodnár* Gizella.

Belépti díj felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek 40 fillér.

A zenekedvelők egyesületének tagjai és a zeneiskola növendékei belépti díjat nem fizetnek.

A zeneiskola már több hangversenyével nyújtott élvezetet a zene iránt érdeklődőknek, s bizonyára városunk közönsége ezuttal is meggyőződést kíván szerezni a növendékek előhaladásáról, mire elég biztosítékul szolgál *Hegedűs* István és *Mazalik* József zenetanárok alapos tudással párosult buzgólkodása.

Szenzációs műkedvelő előadás Nagyváradon.

Igen érdekes terv foglalkoztatja most Nagyvárad egész előkelő társaságát. Május hó második felében a Szigligeti-színház színpadán egy rendkívüli érdekes nemzetközi műsoru műkedvelői előadás rendezése lett tervbe véve.

A műkedvelői előadás műsortervezte a következők:

1. Egy magyar egy felvonásos vígjáték.
2. Angol füttyterezett.
3. Német művészi szavallat.
4. Japán táncz.
5. Francia chansonette ének kettős.
6. Ausztráliai gyorsrajzoló.
7. Az amerikai »Cake walke« táncz.
8. Előképpel egybekötött melodráma.
9. Görög szobrok.
10. »Jákos álma« című előkép gyermek-angyalokkal.
11. Egy szenzációs olasz »Fregoli« parodia.

A szereplők a híres Fregoli kivételével kizárólag nagyvárad hölgyekből és urakból fognak állani.

Az előadások csak egymásután következő napon május 18. és 19-én (a színi évad befejezése) Nagyvárad szegényei javára, valláskülönbőség nélkül fognak rendezetni.

Tekintettel a felszólítandók nagy számára, személyes felszólítások nem lesznek. Az írásbeli felszólításokat a holnapi nap folyamán küldik szét. Vasárnap délután 5—7-ig a Fekete Sas nagytermében részletes megbeszélés kis asztalok melletti theázás (a fa carta) közben.

NYILTTER.**Uj női-kalap Salon.**

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, miszerint egy új

női-kalap divattermet

nyitottam, ahol minden rendű női kalapok nagy választékban kaphatók.

MANNÓ IRÉN

női kalap divatterme Szalárdi- (rég. Posta)-utca 15/358. számú háznál 237.

Olcsó ezüst-bevásárlás !!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás **ezüst evőkészletek 5¹/₂**, **gyertyatartók és girandolok 6¹/₂** krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.**SZÍNHÁZ.****HETI MŰSOR.**

Csütörtök: Szultán.
Péntek: Trilby.
Szombat: Casanova.

Hírek a színházból. Ma, csütörtökön este, a *Szultán*, ezt a fülbemászó, kedves, népszerű operettet frissítik föl a színházban. Ruzsinszky Iona, Haller Irma, Sziklay, Szathmáry és Bérczi játszzák az operett főszerepeit. — Pénteken este *Trilby* kerül színre a Kesztler-párral. — Szombaton este lesz *Verő*

György nagyszerű vígjátékának a *Bajusz*nak a bemutató előadása. A darabban, melyhez fényes új díszletek és kosztümök készültek, Parlagi Kornélia, Haller Irma, Agnelly Irén, Benkó Jolán, Tóth Elek, Bognár, Szathmáry stb. játszanak. Vasárnap este megismétlik a *Bajuszt*. — Az operett személyzet nagy kedvvel és buzgósággal készül a *Bob herceg* bemutatójára. A címszerepet — mint már jelentették — fölváltva Haller Irma s Parlagi Kornélia játszzák.

A pótbérlet. Az igazgatóság értesíti a bérlő közönséget, miszerint szombaton, április 25-én a pótbérlet veszi kezdetét. Bérelni még ma, csütörtökön egész nap lehet.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 211.

Bérlet 179 sz.

Ma csütörtökön, 1903. április 23-án:

Szultán.

Operette.

SZEMÉLYEK:

Szelim, szultán	— — —	B. Ruzsinszky I.
Bimbasi, szmirnai	) basák	Sziklai Miklós
Bülbül, krétai		Szathmáry Arpád
Ali, főeunuch	— — —	Bérczi Gyula
De Forain Gaston, francia követ	— — —	Békefi Lajos
Roxelane, az unokahuga	— — —	Haller Irma
Delia, görög leány	— — —	Agnelly Irén
Adelgunda, thüringiai leány	— — —	T. Pogány Janka

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Támlászek, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap pénteken, április 24-én:

TRILBY.

Színmű.

TAVIRATOK.**Ugron Gábor nyilatkozata Heteyi püspök levele ellen.**

Budapest, apr. 22. (Saj. tud. táv.) A Magyarország közli *Ugron* Gábor nyilatkozatát *Heteyi* pécsi püspök ismeretes leveleire vonatkozólag. Többek között azt írja *Ugron*, hogy a himnusz elleni támadást egy nekivadult regimentspatertől és nem *Heteyi* püspöktől eredőnek tartotta, mert a himnusz tökéletesen katolikus értelmű.

Ugyanis a katolikus vallás szerint csak egyes egyén, a kinek lelke és lelkiismerete van, vétkezhetik és bűnhődhetik, de nem egy nemzet.

»Mebűnhődte már a nép a multat s jövendőt.«

Ez egy költői kép, mely nem dogmatica értendő, mert a nemzetnek nincs egy bűneiért felelős lelke. Az pedig, hogy megbűnhődte már a jövendőt, nem

ellenkezik a katolikus szellemmel, mert a katolikus vallás szerint a bűcsukkal a jövőd szenvedések elengedéséért már az egyén is vezekelhet.

A képviselőházból.

Budapest, ápril. 22. (Saj. tud. táv.) **Benedek** közbeszólását, melyért az elnök rendreutasította, bővebben kimagyarázza, s kijelenti, hogy nem volt sértő tendenciája. Ezután az interpellációkra került a sor. **Kaas Ivor** báró interpellációjánál **Kubik** konstatálja a Ház határozatképtelenségét. Kaas a miniszterelnök válaszát nem veszi tudomásul.

Megdobált osztrák czimerek.

Kolozsvár, ápril. 22. (Saj. tud. táv.) A város összes kétféjű sasos czimereit összerongálták és bemocskolták s a czimerek kijavítására egyetlen mesterember sem vállalkozott.

Az osztálysorsjáték s a külföld.

Lyon, április 22. A külföldi sorsjátékokról szóló törvény alapján az itteni bíróság elrendelte a magyar osztálysorsjátéknak a bíróság területén terjesztett összes prospektusainak és aláírási íveinek elkobzását. A sorsjegyek árusítói ellen megindítják a bírói eljárást.

Követelőző románok.

Arad, ápril. 22. (Saj. tud. táv.) Arad megye közgyűlésén a román megyebírói tagok azzal a követeléssel állottak elő, hogy a jegyzőkönyvet románul is szerkesszék. A többség tiltakozott, mire a románok obstruálni kezdtek.

Földrengés.

Pétevár, április 22. Semirecsenszky vidékén Turkesztán kormányzóságban április 19-én földrengést éreztek, melyet erős moraj előzött meg. (M. T. I.)

Hóba temetett emberek.

Belevics, ápril. 22. (Saj. tud. táv.) Az óriási hófúvások 4 embert eltemettek s mire segítségükre siettek, a hótorlasz alatt megfultak.

Antiszemita tüntetések.

Kisenov, április 21 Besszarába kormányzóságban az első két orosz husvétii ünnepen jelentékeny antiszemita-tüntetések voltak. (M. T. I.)

300 ház lángban.

Lemberg, április 22. (Saj. tud. táv.) **Lonci** mezővárosban Lemberg közelében tűz ütött ki, s a nagy szélben oly rohamosan terjedt a vész, hogy már 300 ház lángban áll, s a veszedelem egyre harapódik a dühöngő szélben.

A román király jubileuma.

Bukarest, ápr. 22. A királynak román fejedelemmé történt megválasztásának évfordulója alkalmából az osztrák-magyar és a német gyarmat nagy lakomát adtak, a melyen az osztrák-magyar és a német követ, a két követség személyzete és a két gyarmat számos tagja vett részt. Felköszöntöket mondtak a királynak, **Ferencz József** királynak és **Vilmos császárnak**. (M. T. I.)

Loubet utja.

Said, ápr. 22. Loubet elnök El-Kheiderből ide visszaérkezett. Ama szerződés értelmében, mely Franciaországot felváltalmazza a határszéli marokkói csapatok kiképzésére, megbízták egy kapitányt, hogy Tangerben 250 marokkói katonát toborozzon. Ezeket Fognigbe viszik és ott kiképzik akként, hogy a határ őrizetére szükséges csendőrség rendelkezésre fog állani.

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Tűzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 244

Mintha a természet is a kiengesztelődést akarta volna, mintha a sebeket akarta volna a beheggeszteni és a fájdalmat csillapítani, virágszőnyegek alá rejtette a sirdombokat. Fölvidult az ég és a föld, mindenütt friss, úde vidámság áradott szerte, ragyogott a mezőség, mint valami mesteri festmény, pompázatos színekben tündöklött a szivárvány, mint a kardkő-őv, amelyet ezerféle színnel ékesített föl a művészi kéz. A mezőkön hangzott csengett a madarak dala és enyhe szellő suhant át rajtuk.

A szívekben vigság ujongott és bizalom szállotta meg az embereket. Ami lovagjaink is nagy reménységgel néztek a jövőbe. **Wolodyjowski** folyton danolt, **Sagloba** elnyújtózkodott a lován és nagy élvezettel melengette széles hátát a napon. Egyszer aztán így szólt a kis lovaghoz:

— En valóban pompásan érzem magamat, mert — az igazat megvallva — a pálinka és magyar bor után öreg csontjaimnak a meleg napsugár esik a legjobban.

— Bizony, jól esik az ilyesmi mindenkinek! — felelte **Wolodyjowski**. — Figyeld csak meg, hogy az állatok is mennyire szeretnek a napon sütkérezni.

— Szerencse, hogy ilyen az időnk! — folytatta **Sagloba** — mert télen, fagyban sok bajunk volna a kis hercegnővel.

— Csak a kezünk között lenne már! huzcut legyen a nevem, ha még egyszer elrabolja valaki tőlünk.

— En csak attól félek, hogy ha a háboru kitör, a tatárok majd ellepik ezt a vidéket és elcsipnek minket. A kozákoktól nem félek. A parasztok elől sem kell nagyon bujkálnunk, mert a int látom, kozákfőnököknek néznek minket. A saporogiaiak különben is nagy tiszteletben tartják a menlevelet és **Bohuc** neve a mi büvös palástunk.

— En ösmerem a tatárokat, mert **Lubnie**ban örökösen csetepatéztunk velük. Nekem és **Wiersulok** sohasem volt tőlük nyugtunk, — szólt **Wolodyjowski**.

— En is jól ösmerem őket! — szólt **Sagloba**. — Már említettem néked, hogy több esztendeig éltem közöttük és nagy méltóságokat is nyrhettek volna. De mivel nem akartam pogányvá lenni, minderről le kellett mondanom, sőt majdnem vértanuságot szenvedtem mert a főpapjukat meg akartam téríteni az egyedül üdvözítő vallásra.

— Hszen egyszer azt mesélted, hogy mindez **Galitban** történt meg véled!

— A galatii dolog egészen más, és a krimi is egészen más. Ha azt hiszed, hogy **Galatinál** végződik a világ, úgy nem nagy földet ismeresz. Hszen több a sátnafajzat a világon, mint keresztény.

Most **Rzendzian** is beleszólt a beszélgetésbe:

— Nemcsak a tatárokkal fog meggyülni a bajunk. Nem is mondtam még el az uraknak, mit beszélt **Bohuc**. Azt mondta, hogy a szakadékot a gonosz lelkek őrzik. A hercegi-ő nőiporkolábja, az az asszonyi szörnyeteg maga is boszorkány és az ördögökkel cimborál! Ki tudja, nem fogják-e így ellenünk megvédeni? **Golyót** öntöttem szentelt ólomból, mert másféle

golyó biztosan visszapatannék róla. Azonkívül pedig egy egész sereg kísértet és vámpír őrzi a bejáratot. Igérjék meg az urak, hogy nem fog bajom esni! Mert ha bajom esik, hát akkor hogy kapom meg a jutalmamat?

— **Fajankó!** szólt **Sagloba**, egyéb dolgunk nincs, mint hogy a te életedre vigyázzunk! Az ördög nem csavarja ki a nyakcsigolyádat, de ha megtenné, akkor se volna nagy kár érted, mert te már a kapzsiságot folytán úgy is a hatalmába estél! En már vén legény vagyok és nem megyek fejjel a falnak. Azt pedig jegyezd meg magadnak, hogy ha **Horpyna** százszor boszorkány is, én még nála is hatalmasabb varázsló vagyok! **Perejeslavban** kitanultam a boszorkány-mesterséget. **Horpyna** az ördög szolgálója, az ördögök pedig az én szolgálóm. Ha akarnám, téged is ökörré varázsolhatnálak, de nem bántalak.

— Azt jól teszed, uram! — most azonban mégis csak használd föl a hatalmadat, mert mizdig jobb biztosságban lenni.

— En pedig — szólt **Wolod jovski** — az igaz ügyünkbe és az Isten oltalmába vetem inkább minden reményemet. Ha **Bohuc** és **Horpynát** az ördögök oltalmazzák, veltünk meg az égi seregek tartanak, akiket nem győzhet le semmiféle pokoli hatalom. Ha sikerrel fogunk járni, hét gyertyát égetek **Szent Mihály** arkangyalnak.

— En is hozzá fogok tenni egyet, — szólt **Rzendzian** — ne csak azért, hogy **Sagloba** ur ne rémitgessen mindig az örök kárhozattal!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Lósorozás Nagyváradon. Az évenként szokásos lósorozást, illetve lósorozást már befejezte Nagyváradon a vegyes bizottság. Az elmúlt évben elővezetett 1000 ló, míg most 1400 darabot vizsgált meg a bizottság. A tanács ülésen erről jelentést tett **Darvassy** Lajos tanácsnok. Maliciozusan jegyezte meg erre az egyik tanácsstag: Ha másban nem is, de lovakban fejlődünk.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. április hó 21-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.40--14.—. Kétszeres buza 12.80--12.20. Rozs 12.—11.60. Arpa 11.20--10.70 Zab 12.20--11.60. Tengeri 12.—11.60. Bor-ó 38.—. Lencse 40.—. Bab 22.80. Köleskása 25.—. Burgonya 6.—. 100 kiló lángliszt 25.60. Zsemlyehiszt 25.20. F-hér kenyér liszt 25.—. Barna kenyér liszt 22.—. Széna fuvarral 5.20. Sózott szalonna 164.—. 6 kiló zsup-szalma —.20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter búkfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus —.96. 1 kiló öntött gyertya —.80. 1 kiló lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar gyapju —.—. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új bor 32.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 22.—. 1 mm. köles 11.20. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró —.—. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1.64. 1 kgr. sertés hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.88. 1 kgr. vereshagyma —.17. 1 kgr. foghagyma —.56. 1 kgr. bors 2.40. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1903. április hó 21-ről. Tiszta buza körülbelül 280 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 90 hltr. Arpa 50 hltr. Zab 80 hltr. Tengeri 180 hltr. Burgonya 80 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 74 drb. Félhizott — drb. Sovány — drb. Söldő — drb. Malacz — drb. Hizott marha — drb. Jármos ökör — drb. Fejős tehén — drb. Borju — drb. Bivaly — drb. Juh és kecske — drb. Ló 352 drb.

Értéktőzsde.

	Budapest, április 22.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, április 22.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. április 22-én.

Magyar aranyjárdék 4	121.45
Magyar koronajárdék	92.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	201.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	157.—
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.05
Magyar hitelbankrészvény	720.—
Osztrák hitelintézet részvény	683.25
Párisi vista	95.80
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	116.92
Londoni vista	239.75
20 márkás arany	28.40

SZERKESZTOI POSTA.

Keskeny utcásarkon. Nem üti meg a mértéket. Jobbat kérünk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Horváth János

szülemester

Nagyvárad, Nagy-Magyar-utca 332. sz.

(Saját ház, Nyárfasikátorral szemben)

ÜZLETHELYISÉG: Olaszi, Fő-utca.

(Orsolya-szüzek zárdájával szemben).

Téli ruhák, uti bundák, lábszákok, szőnyegek stb.

nyári gondozásra

vételnek és mint eddig, úgy ezután is pontosan **jutányos feltételek mellett** kezeltetnek

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan, a leglelkismeretesebben eszközöltetnek. 248

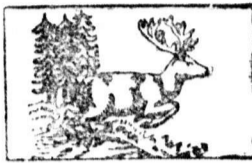
Biztosítva **12.000** korona erejéig.

Schicht-szappan

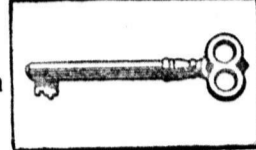
„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkádósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Első és legnagyobb órajavitó műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már

nem kell reklám,

hisz minden ember jól tudja, hogy a

színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavitó műhelye a legelőnyösebb.

Nálam nem lesz felszámítva sem 5 kr., sem 6 kr., sem 50, sem 40, sem 60 kr., hanem minden órát **kivétel nélkül**

szigorú 1 évi jótállás mellett **csak 90 krajczárért javítok meg.**

A legfinomabb óraüveg 10 kr.

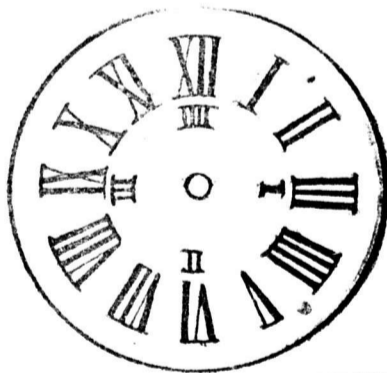
Kérem a helyes címre ügyelni.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám-üzletekkel. 244

Számos kitüntetés!

Számos kitüntetés!

DADAY JÓZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű **TORONYÓRAIM** vörös fémből készült főkerekekkel s a felhúzást könnyítő, a legzéliszertűbb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a súlyemelő cizinkezett vassodronykötelet tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZTORONYÓRAIMNAK jótállás felelősség mellett **felállítását** is elvállalom melyek **precíz járásáért** szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSŐ,

műlakatos és toronyórás.

Már mindenki tudja,
hogy a LEGJOBB
beszélőgépek és ...

Ifj. Sonnenfeld József

cégnél kaphatók
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Előnyös részletfizetési feltételek! 208.

Ujdonság! Kemény öntésű hengerek,
melyeknek tartóssága felülmul-
hatatlan, továbbá EREDETI
AMERIKAI FELVÉTELEK!

! Bármelyik kívánt ének vagy!
zenedarab kapható!

Telefonszám 477.

Telefonszám 477.

VILLAMOS berendezések.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy *Nagyváradon, Kossuth Lajos-utca 3-4. sz. a., (Mezey-féle ház) első emeletén*

ÉPÍTÉSI irodát

nyitottunk. Ezen irodánk a városi hálózathoz kapcsolandó

elektromos világítási- és erő-átviteli berendezések

tervezésével és szerelésével foglalkozik, — bárkinek **díjtalanul költségvetést** készít és erre vonatkozólag készségesen mindennemű **felvilágosítást** ad. — Ugyancsak fenti helyiségben

villamos világító testek- és szellőztető készülékekből

és különféle ipari **motorokból** **dús minta-raktárt** tartunk.

A költségvetések készítéséhez szükséges egy helyszíni felvétel, melyet szintén **díjtalanul** készítünk és ezen czélra közlegeinket telefon-értesítés vagy írásbeli felszólítás alapján rendelkezésre bocsátjuk.

Szakavatott, csinos és pontos kivitelű munkákról biztosítjuk a t. közönséget.

Ganz és Tsa építésvezetősege.

221

Figyelem!

Az „Amerikai áruháza” olcsó árakban utólérhetetlen!

Értesíteni kívánom a t. vevőközönséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő utca (Bazár-épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval, melynek megtekintése figyelmet érdemel.

Telefon-szám: 372.

221.

Tisztelettel

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI
SZABÓKELLÉKEK
és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Ajánlja tavaszi ujdonságait, u. m.

Hölgyeknek: szalagok, csipkék, ruhadiszek, nap-
ernyők, művirágok, harisnyák, zseb-
kendők, övek, bőrtáskák stb.

Csipke- és tüll-gallérok és boák!!

Uraknak: Nappali- és háló-ingek, gallérok, kézelők,
nyakkendők, nyakkendőtükk és inggombok,
esőernyők, harisnyák és lábtyűk, nadrág-
tartók, sweatterek, tornaingek, zsebkendők stb.

140

**Keztyű és
derékfűző (mieder)**

gyári raktár!

Szatóknak és varrónőknek árendemény.

Pontos kiszolgálás!

Szabókellékekben nagy választék!
Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

Rövidárukban ujdonságok és czélszerű
különlegességek.